

Сумський державний
університет –
провідний вищий
навчальний заклад
України

Єдина Країна
Єдина Страна

Із весною,
із Великоднем!

Березень-квітень 2018 р. * Розповсюджується безкоштовно

№ 3-4 (386-387)

РЕЗОНАНС

ГАЗЕТА СУМСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ЕКСКЛЮЗИВНЕ
ПАРТНЕРСТВО

PISA
UKRAINE

Підписано знакову угоду між СумДУ та Харківським регіональним центром оцінювання якості освіти для проведення дослідження PISA. Це – Міжнародна програма оцінювання освіти, започаткована у 2000 році для порівняння освітніх систем через перевірку вмінь і навичок учнів із читання, математики та природничих дисциплін. Зараз охоплює майже 80 країн світу. Метою дослідження є отримання об'єктивної інформації про готовність молодих громадян до повноцінного життя в сучасному суспільстві; виокремлення чинників, які впливають на ефективність навчання; формування національної освітньої політики на основі реальних даних про стан вітчизняної системи освіти.

У Сумській області оцінювання пройдуть 128 учнів 15-річного віку з семи навчальних закладів. Роботи здаватимуться анонімно. Не передбачено жодних оцінок, рейтингів і регіональної статистики. Українські школярі перевірятимуть набуті вміння з 15 по 30 квітня.

PISA не визначає рівень підготовки з навчальних дисциплін, а оцінює здатність учнів використовувати здобуті знання у життєвих ситуаціях. Ефективність такого підходу відмітив ректор СумДУ Анатолій Васильєв: «Якість освіти – вирішальний фактор із точки зору впливу на якість життя, успішність суспільства. Без таких досліджень неможливо робити висновки та змінювати технології, адже спершу потрібно бачити справжню картину».

Вибір нашого університету як ексклюзивного партнера аргументував директор Харківського регіонального центру оцінювання якості освіти Олександр Сидоренко: «Звернулися до СумДУ абсолютно свідомо, адже він має найбільш динамічний розвиток упродовж останнього десятиліття, є прикладом успішного досвіду організації вищої освіти в Україні».

Науковий семінар-дискусія для першокурсників – с. 2

Міжетнічна родина – с. 5

Із червня 2015 року в СумДУ діє Наукове товариство студентів та аспірантів, яке на сьогодні, власне, і є підґрунтям наукових досягнень вишу:

– Наше завдання – забезпечити умови для розвитку та реалізації наукового потенціалу, формування у молоді наукового мислення та навичок дослідницької роботи, здатності до вирішення актуальних проблем сучасної науки. Також ми захищаємо права та інтереси осіб, які навчаються або працюють в університеті, зокрема щодо питань наукової діяльності, підтримки наукових ідей, інновацій та обміну знаннями, – зазначив в.о. голови НТСА **Сергій Солодовніков**.

проектів для фінансування за рахунок коштів, передбачених кошторисом НТСА, проводиться спеціальною конкурсною комісією (голова – проректор із наукової роботи **Анатолій Черноус**).

Минулого року профінансовано сім проектів: 4 – факультету ЕЛІТ, 2 – Медичного, 1 – ТеСЕТу. Усі наукові ідеї, окрім створення мобільних систем безпілотної авіаційної тепловізійної діагностики (керівник – аспірант В. Москаленко, каф. прикладної гідроаеродинаміки), повністю реалізовані. Виконання останнього гранту продовжено на 2018 рік.

УСЕ ПОЧИНАЄТЬСЯ З «ПЕРШОГО КРОКУ...»

Учитися, досягати нових звершень, ставити цілі та перемагати ніколи не пізно. Але розпочати наукову діяльність краще зі студентських років: коли вже є амбіції та ще багато чого попереду. СумДУ є одним із кращих (що підтверджено рейтингами) наукових вишів-осередків країни. Наші студенти – постійні переможці всеукраїнських конкурсів та олімпіад, учасники міжнародних конференцій, автори серйозних грантових проектів. Завдяки чому це стає можливим? Крізь які терни проходять тут молоді науковці до зірок? Що потрібно їм для вагомих досягнень?

Товариство реалізує нові проекти, контролює наукові показники студентів, досягнення молодих учених на загальнодержавному рівні, а також – уже другий рік поспіль – організує конкурс грантів НТСА. Мріяти про грант на власну ідею здебільшого починають із «Першого кроку в науку». Нещодавно відбулася вже V загальноуніверситетська конференція, участь у якій узяли близько 200 учасників. Наукові погляди школярів та студенти продемонстрували з семи напрямів суспільної діяльності. Кращих нагородили грамотами та подарунками.

Наступним рекомендованим і, як показує життя, успішним кроком для студентів стають конкурси та олімпіади. Минулого року в другому етапі всеукраїнських олімпіад за 108-ма спеціальностями та навчальними дисциплінами спробували свої сили 254 представники нашого вишу. За загальною кількістю призових місць СумДУ ввійшов до трійки лідерів серед закладів вищої освіти України.

Перевіривши власні знання, можна сміливо готувати наукові матеріали. Упродовж 2017 року студентами опубліковано 1593 тез доповідей та 332 статті. Порівняно з минулими роками, цей показник стрімко зріс (2015 р. – 239 статей, 2016 р. – 277).

А вже наступними кроками в науці, як правило, стають грантові проекти чи написання наукових робіт. Щодо останніх – це стабільна першість СумДУ серед ЗВО країни. Так, у 2017-ому студенти вибороли 109 призових місць, чим четвертий рік поспіль забезпечили університету I місце за підсумками участі у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт. Найбільш науково активними виявилися представники факультету ТеСЕТ, запропонувавши 63 роботи.

I нарешті – гранти... Конкурсний відбір проектів на отримання гранту Наукового товариства студентів (слухачів), аспірантів, докторантів і молодих вчених СумДУ проводиться з метою популяризації наукової діяльності, досягнення наукового результату або створення науково-технічної продукції, що матиме продовження у підготовці комерційних пропозицій для впровадження грантових проектів, створення start-up тощо. Відбір кращих

Уже відомо, що цього року профінансують 14 проектів на загальну суму 180 тис. грн. Серед переможців – сім проектів факультету ЕЛІТ: «Автоматизована система керування прототипом конвеєра складальної дії» (керівник – Р. Приходченко), «Створення лабораторної бази на основі контролерів Arduino» (керівник – О. Соколов), «Створення повнофункціональної вітроенергетичної установки на основі ротора Оніпко» (керівник – О. Подопрігора), «Фізичні властивості чутливих плівкових елементів сенсорів температури, деформації та магнітного поля» (керівник – М. Шумакова), «Двовимірний друк елементів електроніки, сенсоріки та геліоенергетики наночорнилами на основі сполук MgO, ZnO, Cu₂ZnSnS₄» (керівник – О. Гузенко), «Створення повнофункціональної автономної сонячної електростанції для проведення експериментів і лабораторних робіт у лабораторії «Оптоелектроніки та геліоенергетики» кафедри ЕКТ» (керівник – Б. Курінський), «Відкрита студентська лабораторія з електроніки «ЕЛІТна електроніка» (керівник – О. Ткач); чотири проекти Медичного інституту: «Створення першої студентської науково-дослідної лабораторії для визначення екоотоксичності нових синтезованих наноматеріалів» (керівник – О. Смордська), «Комп'ютерне моделювання кількості мікроорганізмів родини Enterobacteriaceae в харчових продуктах» (керівник – А. Конєва), «Анатомо-математичне обґрунтування направленої остеогенезу при переломах» (керівник – О. Дяченко), «In-vitro дослідження біодеградуючих магнієвих сплавів з додаванням Zn та Zr» (керівник – Є. Гусак); один проект факультету ТеСЕТ – «Створення капілярного насоса» (керівник – О. Ратушний); один проект факультету ІФСК – «Випуск фундаментальної розробки з адекватного перекладу прислів'їв» (керівник – В. Степанов); один проект інституту Права – «Правові засади створення, функціонування та інформаційного забезпечення муніципальних банків як суб'єкту публічно-правових відносин» (керівник – Ю. Трофімцова).

Задля формування пропозицій щодо започаткування в університеті нових напрямів прикладних досліджень і розробок, відбору перспективних проектів і внесення їх до внутрішньоуніверситетської бази стартапів, залучення партнерів, інвесторів створено Координаційну раду з підтримки університетських стартапів під спільним головуванням проректора з наукової роботи **Анатолія Черноуса** та проректора з НІП **Володимира Любчака**.

На фото: на підступах до «Першого кроку» – нагородження переможців турніру юних економістів.

Каріна ХАЧАТАР'ЯН, (ЖТ-61)

ОРИГІНАЛЬНО ТА ЯКІСНО

Тренажер доповненої реальності, власноруч зібраний робот, експерименти з рідким азотом, самостійно вирошені кристали тощо. Учасники ІХ студентської конференції «Перший крок у науку» довели, що дослідницька діяльність не лише відповідальна та складна, а й креативна, цікава, захоплива.

Захід проходив у Конгрес-центрі СумДУ. Студенти молодших курсів мали змогу спробувати свої сили в дев'яти секціях: «Актуальні проблеми та перспективи розвитку сучасної медицини», «Біофізика», «Держава і право», «Математичні науки. Комп'ютерні та інформаційні технології», «Електронне навчання. Нанотехнології. Матері-

Демонстрація тренажера доповненої реальності

познавство», «Суспільство. Економіка. Управління», «Технічна фізика. Оптика. Електроніка», «Фізика Всесвіту. Ядерна фізика», «Філологія – Комунікації – Суспільство». Засновник та організатор **Вікторія Ігнатенко** зазначає: «Конференція побудована за випробуванням іноземним зразком: у програмі є як стендові доповіді, так і доповіді-презентації. Вона покликана подолати розрив між наукою та освітою, зацікавити молодь і підготувати її до подальшої роботи у цій сфері».

Організатори слідкують за дотриманням академічної доброчесності. Допуском до участі є успішно пройдена перевірка на плагіат. «Приємно відзначити, що з кожним роком кількість крадіжок інтелектуальної власності зменшується, а матеріали стають оригінальніші та якісніші. Учасники обирають складні теми, чудово орієнтуються у новітніх розробках, вдало демонструють досліди та компетентно обґрунтовують їх» – підкреслює позитивну тенденцію головний секретар конференції **Віталій Коваль**.

Доповіді представили 225 учасників. «Захід розвіяв стереотип, що наука – це нудно. Завдяки жвакому обговоренню та дружній атмосфері час пролетів непомітно. Переконалася, що науковець має бути не лише допитливим, працелюбним і посидючим, а й мати творчі здібності, знаходити нестандартні рішення», – ділиться враженнями **Альона Пилипенко (ННІ ФЕМ ім. О. Балацького)**. Акцентують увагу студенти й на тому, що конференція є стимулом до навчання та самовдосконалення. «Тези можуть стати темою кваліфікаційної роботи, а, здавалося б, прості ідеї перерости у масштабні наукові відкриття. Сьогодні багато говорили про складні технічні розробки та явища. Це спонукає працювати над собою, адже всі їх хочеться зрозуміти» – зазначає **Євген Палаженко (ЕЛІТ)**.

Збірник матеріалів конференції можна переглянути за посиланням http://studconf.sumdu.edu.ua/2018/zbornik_pershiu_2018.pdf.

Сьогодні навчальний підрозділ активно підтримує курс на практично-орієнтоване навчання. Сформовано експертні ради роботодавців із усіх спеціальностей, за участі яких формується навчальні плани. Ці ради разом із викладачами регулярно коригують зміст дисциплін згідно з новими вимогами ринку праці. Великий спектр реалізованих інновацій формує індивідуальний профіль кожної освітньої програми, робить її унікальною. Значна частина дисциплін викладається практиками. Так, наприклад, до навчального процесу в межах програми «Інвестиції, підприємництво та стартапи» залучаються відомі в Україні бізнес-тренери з оплатою праці за рахунок грантових коштів, створено студентський стартап-інкубатор, у якому студенти під їх керівництвом проходять весь шлях створення власного бізнесу від ідеї до виходу на ринок.

За цією, а також двома магістерськими програмами кафедри економіки, підприємництва та бізнес-адміністрування («Бізнес-адміністрування» та «Торгівля») на прохання працевлаштованих студентів запроваджено гнучкий графік навчання.

Спільно з Асоціацією присяжних сертифікованих бухгалтерів (АССА) організовано першу в Україні програму «Фінанси і аудит підприємства». Навчання здійснюється за акредитованою АССА програмою, а студенти упродовж навчального процесу можуть отримати сертифікат із міжнародної фінансової звітності DiplFR або повний сертифікат АССА.

Бакалаврська програма «Електронний бізнес, фінанси та комунікації», перший набір за якою ФЕМ оголосив цього року, унікальна своєю міждисциплінарністю, оскільки студенти отримують практичні навички з чотирьох напрямків: IT, FinTech, цифрова економіка та соціальні мережі. У її підготовці взяли участь 15 вітчизняних та закордонних компаній зі сфери електронного бізнесу, до викладання долучилися п'ять іноземних професорів.

Навчання за програмою «Управління проектами» відбувається на прикладах реальних бізнес-кейсів компаній-партнерів, курсові та дипломні роботи студентів є проблемно-орієнтованими, публічний захист робіт відбувається за участю роботодавців.

В Інституті активно запроваджується система blended-learning, коли засвоєння частини матеріалу здійснюється через on-line платформу з використанням хмарних технологій, тоді як аудиторний час використовується для проведення тренінгів, ділових ігор, вирішення та обговорення кейсів.

Спільними зусиллями викладачів та студентів кафедр управління та економічної теорії створено креативний простір для проведення занять у невимушеній атмосфері – лабораторію ідей «IDEA LAB». Такі інноваційні підходи до навчання неодноразово отримували схвальну оцінку членів світової мережі освітян «The learning teacher», яка функціонує за підтримки ЮНЕСКО.

Інститутом проводиться також форум «Я – молодий, я – мрію, я – пра-

цюю», організований як майданчик для спілкування молоді з роботодавцями. Навчальний підрозділ проводить освітні заходи для молоді, допомагаючи їй зробити правильний вибір майбутньої професії: конкурс «Знайди себе у маркетингу!», студентський науковий гурток «Креатив», «Пітчінг ідей зі сталого розвитку», бізнес-школу СумДУ

■ НОВАЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

У випуску «Резонанс» (№ 11-12, 2016 р.) директор Інституту фінансів, економіки та менеджменту імені Олега Балацького **Т.А. Васильєва** поділилася з університетським загалом «близькими та далекими» перспективами навчального підрозділу. На прохання редакції Тетяна Анатоліївна розповіла, що вдалося досягти за рік та які завдання відтепер на меті Інституту, який вона очолює.

тет Аристотеля (Греція), Університет Порто (Португалія), Ризький технічний університет (Латвія) та інші. Кожного року збільшується кількість студентів-учасників міжнародних стажувань за програмою Erasmus+ Youth Exchange.

ВИКОНАНІ ОБІЦЯНКИ

«Youth&Business», «Школи майбутніх керівників», фінансову гру «Cash Flow». Цьогоріч кафедра фінансів та підприємництва започаткувала новий креативний проект для школярів – інтерактивну гру «Smart City».

Про високу популярність спеціальностей Інституту на теренах України свідчать їх передові позиції в загальноукраїнському рейтингу за кількістю місць державного замовлення, яке Міністерство освіти і науки на конкурсній основі щорічно виділяє на підготовку магістрів. Наприклад, спеціальність «Менеджмент» у 2017 р. посіла 1 місце серед 122 університетів; «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» – 4 з 68; «Публічне управління та адміністрування» – 7 з 40.

Більше 40 викладачів підтвердили володіння англійською мовою сертифікатами не нижче рівня B2. Нею викладається значна частина дисциплін і захищається все більше дипломних робіт. Для студентів працює англійськомовний науково-навчальний клуб «Sumy Cinema Club».

За останні три роки більше ніж 100 студентів Інституту навчалися за програмами академічної мобільності та проходили практичну підготовку за кордоном. Географія університетів-партнерів дуже широка: Тяньцзіньський технічний університет (КНР), Університет прикладних наук (Голландія), Вища школа економіко-гуманітарна (Польща), Варшавський університет (Польща), Вища школа Банкова (Польща), Державний університет ім. Менделя (Чехія), Університет Несна (Норвегія), Університет Фоджіа (Італія), Універси-

У минулому році близько 30 науковців брали участь у програмах стажування за кордоном та міжнародних стипендіальних програмах. Вони відвідали Францію, Португалію, Нову Зеландію, Ізраїль, Індію, Польщу, Естонію, Великобританію, Іспанію, Німеччину, Йорданію, Литву, Словаччину та інші країни. Викладачі інституту задіяні у реалізації 4 проектів за напрямом Jean Monne програми Європейського Союзу ERASMUS+, проекту SCOPES (фінансується Швейцарським національним науковим фондом), декількох проектах, що передбачають підготовку освітніх програм до міжнародної акредитації (у межах програми ЄС TEMPUS «Align_QF» та ін.).

За минулий рік суттєво збільшилася кількість іноземних фахівців, що здійснюють викладацьку роботу. До навчального процесу залучені вчені та бізнесмени-практики з Бельгії, Болгарії, Ізраїлю, Індії, Італії, Казахстану, Канади, Китаю, Литви, Німеччини, Польщі, Румунії, США, Франції. Серед них – всесвітньо відомі науковці, члени поважних міжнародних наукових асоціацій та дослідницьких федерацій. Так, до викладацького складу кафедри фінансів та підприємництва долучився професор Бхандарі Медані Прасад – лауреат премії Гамбургського університету прикладних наук, міжнародної дослідницької премії уряду Австралії, член Дослідницької мережі сталого розвитку, Федерації американських вчених, Асоціації міжнародних досліджень. Також професором цієї кафедри став Люк Хенкс, який є консультантом Фламандського інституту технологічних дослі-

джен, очолював кафедру у Вільному університеті Брюсселю. Новий викладач брав участь у більше ніж 120 міжнародних наукових проектах, має понад 50 статей у виданнях, що індексуються наукометричними базами Scopus та Web of Science, є головним редактором наукового журналу «Environment, Development and Sustainability» (Нідерланди та Німеччина), що має високий імпаکت-фактор за базою Scopus. Його персональний індекс Гірша в цій базі складає 14.

У 2017 році вдалося здійснити суттєвий прорив у виконанні наукових та прикладних досліджень на замовлення бізнесу та органів місцевої влади. Такі дослідження стосуються, наприклад, розроблення стратегії розвитку міста Суми, прогнозів розвитку районів та міст Сумської області, регіонального ринку праці, моделей оптимізації регіональних мереж навчальних закладів різних рівнів, управління бізнес-процесами в компаніях, схем теплопостачання. За результатами конкурсного відбору комісії Міністерства освіти і науки України 8 проектів, у яких беруть участь молоді науковці Інституту, отримали державне фінансування (СумДУ став лідером в Україні за кількістю профінансованих проектів із економіки).

Викладачі Інституту минулого року стали ініціаторами створення в Сумській області Центру підтримки бізнесу (в межах ініціативи ЄБРР «EU4Business»). Завдяки цьому кожного місяця проводяться форуми, школи соціально-інноваційного підприємництва, програми з підвищення фінансової та інформаційної грамотності, підтримки експорту й розвитку туризму на Сумщині.

У наших планах на 2018 рік – створення реально діючої Асоціації випускників ФЕМ, іноземні професори у штаті всіх кафедр, прийом аспірантів-іноземців за англійською мовою програмою «International Business Administration and Business Analytics», підтримка нових студентських ініціатив, зокрема створення креативного простору для студентів «Break», активний вихід на нові сегменти ринку освітніх послуг, який стосується освіти дорослих, запровадження нових програм подвійних дипломів, нові міждисциплінарні наукові та соціально-просвітницькі проекти для громади Сум та області тощо.

Насамкінець Тетяна Анатоліївна підкреслила, що колектив Інституту реальними справами довів готовність вирішувати складні та нестандартні завдання, які ще недавно виглядали неможливими: «Щоденно «вирастаємо» із того, що вмели робити раніше. Сьогодні ФЕМ – це енергійний колектив, здатний на креатив та інноваційні рішення, орієнтований на результат, готовий брати на себе відповідальність, змінюватися, використовувати нові можливості. Головне – командна робота, підтримання атмосфери взаємної поваги та відкритості в єдиному колективі, системність, сміливість у починаннях.

**Матеріал підготувала
Каріна ХАЧАТАР'ЯН,
(ЖТ-61)**

ОСВІТА ВІД ОСВІТИ РІЗНИТЬСЯ

Суцільні лекції? Зубріння матеріалу? Практика в кінці року? Для студентів молодшої кафедри «Психології, політології та соціокультурних технологій» – це щось незвичне, адже вони навчаються за дуальною освітою. Що означає на практиці слово іншомовного походження та яку роль відіграє у житті студентів?

Дуальна освіта – система навчання, що дозволяє під час навчального процесу не просто засвоювати теоретичні знання, а ще й отримувати паралельно практичні навички, працюючи за спеціальністю. Оскільки кафедра

з 2015 року є випусковою спеціальністю «Соціальна робота», а з 2016-го – «Психологія» та «Менеджмент соціокультурної діяльності», то у студентів уже є чим поділитися. Зокрема майбутні психологи I та II курсу розповіли про свої враження від такої системи навчання.

«На початку навчального року у нас відбулася загальна посвята у студенти й посвята на кафедрі. Ще тоді відчула, що навчання буде особливим. Так і вийшло. Пари проводяться у різних формах: лекції чергуються з практичними заняттями, яких значно більше, ніж теоретичної складової. Із самого початку маємо змогу брати участь у тренінгах, а тепер уже проводимо їх і самі. Дуже подобається, знання засвоюються без будь-якого зубріння», – розповідає **Анна Солдатенко** (ПЛ-71).

Вона з тих студенток, які активно долучаються до різних заходів. Наприклад, брала участь в організації англійського табору для учнів-лідерів «Mini Glowbe» разом із волонтерами Корпусу Миру. Студенти відразу, із першого курсу, мають можливість бути у різних організаціях, установах, спільнотах, де може працювати психолог. **Анастасія Кобелева** (ПЛ-71) зазначає: «Лише

за два місяці практики ми відвідали багато організацій, таких як: Злагода, Шанс, Калина, побували в соціальній службі та гематологічному відділенні. Для нас, як майбутніх психологів, головне – практика й саме її можемо отримувати вже з першого курсу».

Таким є бачення дуальної освіти тих, хто лише минулої осені переступив поріг університету, а яке ставлення до навчання у другого курсу?

«Я отримую дуже багато корисної та потрібної інформації для своєї майбутньої професії. Викладачі нашої кафедри чуйні та доброзичливі. Завжди готові допомогти або порадити, якщо у нас виникають якісь проблеми. Це незвично, але дуже комфортно, адже кафедра стає «міні-родинною». Також маємо широкий вибір місць, куди можна піти на практику. Причому не ми шукаємо, де можна прилаштуватись, а наші викладачі домовляються про всі нюанси. Ще з першого курсу включаємось і в наукову сферу. Особисто я маю певні напрацювання. Отримати вже якийсь досвід роботи є неабияким здобутком», – ділиться думками **Тетяна Коробкова** (ПЛ-61).

Її одногрупниця **Анна Пономаренко** також має практичний досвід діагностування та консультації спортсменів-лучників. Вона теж поділилася поглядом на нову систему навчання: «Дуальна освіта – не лише новий напрямок у навчанні, а й реальна можливість поглянути на свою спеціальність із різних сторін, зокрема з тих, які теорія висвітлює досить скупо. Завдяки **Ніні Дмитрівні Світайло**, яка впровадила таку освіту в СумДУ, можемо більш глибоко зануритися у вивчення обраного нами напряму. Адже саме впродовж практичних занять зіштовхуємося з проблемами, на які під час вивчення теорії навряд чи звернули б увагу. На щастя, поруч завжди є викладачі, які допоможуть, дадуть слушну пораду. Особисто я за допомогою дуальної освіти змогла остаточно переконатися у правильності вибору фаху психолога. Як на мене, можливість із самого початку поглянути на професію всебічно є однією з головних переваг такої освіти».

Як бачимо, дуальна освіта – це той ковток свіжого повітря, така методика, яка необхідна для того, щоб студенти мали можливість на виході отримати не лише диплом, а й надійну систему засвоєних знань, практичний досвід роботи, не відриваючись від навчання.

На фото: Анна Солдатенко проводить табір «Mini Glowbe».

Дар'я ДАНИЛОВА,
(ПЛ-61)

Хто смішніший: Дорофеева чи Яма?

Сумські гумористи набрали оберті і увірвалися в Лігу Сміху зразу ж фаворитами. Тепер уже дві команди СумДУ грають на сцені Жовтневого в четвертому сезоні кращого гумористичного шоу країни. Щоп'ятниці на каналі 1+1 ми бачимо, як команди «Гостиница 72» та «Ніколь Кідман» на чолі з

зірковими тренерами підкорюють ще один етап.

Для «Гостиница 72» це перший сезон у Лізі Сміху. Нагадаємо, що минулого року вони потрапили до гала-концерту, але жоден тренер не встав на їх виступі. Хлопці пішли далі, і вже цього року мають на чолі талановитого танцюриста Влада Яму. Та чи достатньо він смішний для Ліги Сміху? Ось що хлопці кажуть про нього після знайомства: «По-хорошому простий, без зіркової хвороби. Чуйний та позитивний. Може хтось здивується, але з гарним почуттям гумору. Практично весь свій час проводить у спортзалі. В дитинстві мріяв стати дзюдоїстом».

«Гостиница 72» ще жодного разу не скористалася талантом Влада, адже він ще й досі не затанцював, чого не скажеш про команду «Ніколь Кідман» та їхню кра-

суню-тренера Надю Дорофееву. Її пристрасний танок із Абрамом підкорив мільйони сердець. Команди завжди намагаються здивувати глядача, а тому досить нестандартно підходять до пошуку жартів. На питання, чи вистачає такої відомій та успішній співачці часу на гумор, хлопці з «Ніколь Кідман» відповіли: «Надя приїжджає до нас репетирувати в основному вночі. Не раз відпрошувалася у свого чоловіка до нас. Узагалі, дуже старається та викладається на сто відсотків. Нам подобається з нею працювати, адже ми бачимо, що для неї це так само важливо, як і для нас».

Зовсім скоро на глядачів чекає ще один ефір. Не будемо видавати секретів, та у наших хлопців все окей! Хочеться побажати, щоб пісня «Все буде добре» не пролунала для сумських улюбленців на сцені Жовтневого, і ми зовсім скоро знову побачили подвійне чемпіонство, але цього разу між «Гостиницею 72» та «Ніколь Кідман».

Лєся КАЛИНА

Команда «Гостиница 72» та Влад Яма

■ ПРОГРЕСИВНЕ НАВЧАННЯ

CASERS: ВІД ТЕОРІЇ ДО ПРАКТИКИ

Робота в команді, здорова конкуренція та досвід вирішення реальних проблем у сфері бізнесу. Усе це про веб-платформу Casers, що дає можливість студентам та молодим спеціалістам отримувати практичний досвід із перспективами стажування та працевлаштування в українських компаніях.

Проект успішно функціонує з квітня 2017 року. Учасники можуть обрати завдання (кейс) у 6 секціях (маркетинг, менеджмент, фінанси, агропромисловість, юриспруденція, IT) та понад 30 спеціалізаціях (детальніше з переліком можна ознайомитися за посиланням <http://casers.org/cases/?tab>). Компанія-кейсодавець самостійно визначає терміни виконання (від 7 до 60 днів) та призи, що чекають на переможця. Наприклад, винагорода за розробку рекламної кампанії для ТМ «Олейна» складала 25000 грн.

Робота з учасниками проходить у 2 етапи. На першому всі охочі презентують відповіді в онлайн-режимі. До другого потрапляють максимум 10 команд, чії ідеї журі визнало найкреативнішими. «Вирішуючи завдання, кейсери ніби вирушають у захоплюючу подорож, переживають окрему історію. Для багатьох це квест, такий бізнес-челендж, внутрішній виклик знайти вірне рішення. І це правильно! Сучасна освіта повинна зацікавлювати, надихати, драйвити» – зазначає співзасновник Casers Євген Урсалов.

У грудні організатори платформи розробили новий проект, метою якого є поглиблення співпраці між бізнесом та ЗВО. Casers for Universities спрямований на викладачів, які шукають цікавий контент для викладання дисциплін. Участь безкоштовна. Кейс може бути включено до навчальної програми замість реферату, курсової чи іншої самостійної роботи, розглянуто зі студентами на практичних або семінарських заняттях.

До речі, минулого року студенти факультету ФЕМ брали участь у вирішенні завдання від компанії Deloitte. Команда із двох хлопців: Андрія Журавльова та Віталія Жульова, посіла 3 місце. Наші кейсери спробували зробити оцінку наслідків при зміні податкових ставок в Україні.

Щоб отримати практичні навички роботи в команді, познайомитися з очільниками українських компаній та отримати можливість працевлаштування, потрібно зареєструватися на сайті casers.org та обрати свій кейс.

Катерина БАЄВА,
(ЖТ-61)

■ ЕТНІЧНІ ПИТАННЯ

НАВЧАННЯ БЕЗ КОРДОНІВ

Міжнародні зв'язки нашого університету розвивалися упродовж усієї історії його існування. Зараз у СумДУ здобувають освіту 1299 іноземних студентів із 45 країн світу, комфортно адаптацією та підтримкою яких опікується Департамент міжнародної освіти (ДМО).

Іноземні громадяни становлять лише восьму частину від загальної кількості студентів, але своєрідну, по своєму талановиту й перспективну! Лінгвістичний центр здійснює їхню якісну мовну підготовку у найкоротші терміни. Для поліпшення умов навчання, захисту прав та інтересів функціонує Рада голів земляцтв. На базі Департаменту створено Інтернаціональний культурний центр (ІКЦ), метою якого є посилення атмосфери міжкультурної та міжконфесійної толерантності серед представників різних народностей. «Питання розвитку діалогу культур, розширення міжнародних зв'язків та обміну досвідом дуже актуальні як у сучасному суспільстві взагалі, так і в нашому навчальному закладі зокрема. Присутність в університеті великої кількості іноземних студентів, які належать до різних етнічних та релігійних груп, вимагає посиленої уваги до питань виховання молоді в дусі миру, толерантності, розуміння та

прийняття культури різних національностей. Цьому як раз і сприяє наш Департамент», – зазначає Юлія Кац, заступник директора з виховної роботи та гуманітарних питань, керівник «Класу Конфуція».

Вищезгаданий клас працює в СумДУ з 2010 року. Його слухачі мають можливість скласти іспит на знання китайської мови Hanyu Shuiping Kaoshi (HSK) в Інституті Конфуція Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Результати визнаються в усьому світі й дають можливість брати участь у конкурсах на отримання стипендії для стажування або навчання в Китаї. Заняття проводить Лі Чже – кандидат філологічних наук, викладач Чен Чонського педагогічного інституту. Вивчення мови здійснюється у групах різного рівня складності. До речі, у жовтні Юлія Кац у складі делегації представників українських закладів вищої освіти (ЗВО) відвідала Китай. У рамках візиту досягли домовленостей із проректорами Аньхойського університету щодо

подальшого співробітництва у форматі академічної мобільності, проведення спільних конференцій, форумів тощо.

«Medical Quiz Competition», «Міс Індія» та «Міс Африка Суми», міжнародний молодіжний форум «Культура і традиції в сучасному світі», День китайської культури, парад країн «Світ без

війни» – це далеко не повний перелік заходів, які проводить ДМО. Лише за 2017 рік подібних налічується близько півсотні. Серед них як загальноунівер-

ситетські та загальнофакультетські, так і на рівні академічних груп.

Популярний серед закордонної молоді також спорт. Традиційно для іноземних студентів організують «Найкращий зимовий день» на базі спортивно-оздоровчого закладу «Універ». Перше катання на лижах та шалені заїзди на санчатах, бій сніжками та різноманітні естафети. Що вже казати про зимову спартакіаду, яку Департаменту допомогла провести кафедра фізичного виховання! Таке дійство варто бачити на власні очі.

Про успішну діяльність Департаменту свідчать і схвальні відгуки закордонних студентів. Зокрема шестикурсник Медичного інституту Екіміні Окун із Нігерії говорить так: «Чому я вибрав Україну? Бо зустрів багато людей, які навчалися тут і мають гарні результати в медичній сфері. Це найкращий університет. Тут життя не проходить повз тебе. Ти повинен постійно працювати та вдос-

коналюватися. А ще вчитися налагоджувати дружні стосунки з викладачами. Тут ти знайомишся не тільки з українцями. Я знайшов багато нових друзів із Палестини, Танзанії».

Так зване «єднання світів» відбувається як у рамках університетської програми, так і поза нею. Нещодавно в Конгрес-центрі СумДУ жваво справили нігерійське весілля, до того ж із українською нареченою. Для обряду вінчання приїздив доктор Усман Хабіб із Нігерії. Наречений, як виявилось, не остання людина в активних студентських колах. Його знають як гарного ведучого та майстра святкових церемоній. До речі, Азар Мухаммед чудово володіє українською мовою та ділиться секретами її успішного вивчення: «Маю гарну пам'ять і неймовірне бажання, тому навчатися не складно. Дуже допомогли підготовчі курси, що тривали впродовж року. Також мені подобається допомагати студентам і покращувати зв'язки між ними та програмою університету. Саме тому я став ще й студентським проректором».

25 квітня о 15:00 в актовій залі нашого університету відбудеться ще один організований Департаментом захід – «Містер іноземний студент». За квитками звертатися до аудиторії Г-508.

Юлія Кац на Великій китайській стіні

решення я вибрав вірний, але в кінці заплутався. Перед дзвінком Валентин Петрович швидко закінчив завдання, хоча мені здалося, що не зовсім вірно. На перерві під час гри у футбол помітив, як він міряє кроками шкільний двір і про щось зосереджено думає. Наступний урок Димитров почав із того, що «пройшов» хід рішення в друге. Він цілком міг цього не робити, дев'ятикласників це питання вже не цікавило, але доводити справу до кінця було в його пра- вилах.

У КЛАСЕ КОНФУЦІЯ СУМДУ ПРОВОДИТЬСЯ НАБІР СЛУХАЧІВ НА КУРСИ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ.

Навчання проводять викладачі Інституту Конфуція ХНУ ім. В.Н. Каразіна. По завершенню слухачі отримують спеціальний сертифікат. Тривалість курсів – 3 місяці. Вартість навчання за один місяць – 300 грн. За додатковою інформацією звертатися в аудиторію Г-803 та Г-810 або за телефонами 33-71-74, 68-78-46

Софія ПОСТОЛАТІЙ, (ЖТ-51)

■ ПАМ'ЯТІ КОЛЕГИ

ГОЛОВНЕ – ІТИ В НАУКУ

Всебічно обізнаний, із гострим інтелектуальним зором, уважністю до деталей, умінням знаходити оригінальне застосування формулам, теоремам, законам. Саме таким був унікальний математик, кандидат наук, доцент, викладач із багаторічним стажем роботи в нашому університеті Валентин Димитров, який позаминулого року пішов із життя.

Познайомився з Валентином Петровичем ще школярем молодших класів у далекому 1965 році. Тоді йому було 34 і він перейшов на другий курс фізико-математи-

чного факультету педагогічного інституту ім. А.С. Макаренка (нині СумДПУ). Згодом став керівником мого суміжного класу у 8-й школі (тепер Олександрівська гімназія), і я відчував себе ніяково – так відчувають студен-

ти, у яких читають лекції знайомі по «неуніверситетському» життю.

У третій-четвертій чвертях він викладав і в нашому 9-В класі, замінюючи хвору вчительку, а потім – окремі теми на літній математичній практиці. Уроки Валентина Петровича вирізнялися оригінальністю, нестандартністю, оригінальним підходом до побудови малюнків геометричних задач і, безумовно, великою любов'ю до своєї справи.

Якось викликав мене до дошки. Вправа виявилася складною (із зірочкою). Хід

рішення я вибрав вірний, але в кінці заплутався. Перед дзвінком Валентин Петрович швидко закінчив завдання, хоча мені здалося, що не зовсім вірно. На перерві під час гри у футбол помітив, як він міряє кроками шкільний двір і про щось зосереджено думає. Наступний урок Димитров почав із того, що «пройшов» хід рішення в друге. Він цілком міг цього не робити, дев'ятикласників це питання вже не цікавило, але доводити справу до кінця було в його пра- вилах.

Згодом улюблений вчитель перейшов на роботу до ВНДІ Компресормаш, а через кілька років захистив кандидатську дисертацію. Пам'ятаю його крилаті фрази: «не обов'язково вчитися у столиці, головне – іти в науку», «справжній учений присвячує науці весь вільний час».

Поради Валентина Петровича вселяли в мене впевненість і коли готувався вступати до вишу, і коли опановував фах на Сумському заводі електронних мікроскопів, і коли працював у СумДУ викладачем, а згодом і проректором. Наш університет став його науковою домівкою – очолював кафедру математичного моделювання, що відноситься до економічного факультету (а економіка, як відомо, без математичного опису процесів сліпа). Талановитим ученим, природженим викладачем, головною цінністю для якого було спілкування зі студентами – таким і залишився в нашій пам'яті Валентин Петрович Димитров.

Олександр ТЕЛЕТОВ, доктор економ. наук, професор

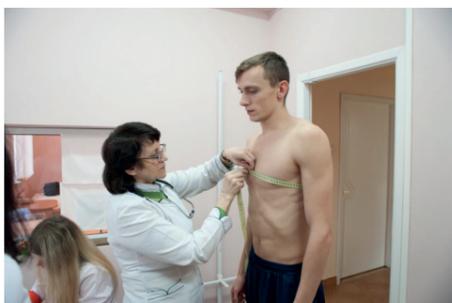
Минулого року наказом ректора СумДУ А. В. Васильєва створено Науково-методичний центр спортивної медицини, який опікуватиметься питаннями медичного забезпечення тренувального процесу та здоров'ям професійних спортсменів. За більш детальною інформацією редакція звернулася до проректора з науково-педагогічної роботи О. В. Брижатого.

— **Олександр Володимировичу, які передумови створення зазначеного Центру?**

— Спорт для СумДУ, як неодноразово зазначав наш ректор, один із пріоритетних видів діяльності. Відтак модернізуються спортивні споруди; функціонують майже без вихідних легкоатлетичний манеж, три плавальні басейни, позаміський спортивно-оздоровчий комплекс «Універ», водно-всесульва та лижна бази, спорткомплекси та спеціалізовані зали, відбувається підготовка студентів та аспірантів зі спеціальності «Фізична культура і спорт». Наші представники здобувають нагороди на престижних міжнародних змаганнях, стають переможцями і призерами всеукраїнських чемпіонатів.

Наявність відповідних умов для тренувань спортсменів-легкоатлетів, проведення змагань найвищого рівня, розміщення та харчування стали передумовою створення

НАДСУЧАСНА ДІАГНОСТИКА

Університетська клініка розширює спектр можливостей. У лютому тут відкрили Навчально-науковий центр томографії, із першими результатами діяльності якого й ознайомилася наша редакція.

Із початку роботи Центру минув місяць. За цей час уже пройшли обстеження понад 100 громадян. Точність результатів забезпечує надсучасний мультиспіральний томограф – Philips Mx8000, що дозволяє буквально зазирнути всередину організму пацієнта. Промені проходять через тіло під різними кутами, потрапляють на датчики, результати з яких піддаються комп'ютерній обробці та дозволяють отримувати 3-D реконструкції органів. Проводиться діагностика головного мозку, черепа, черевної порожнини, грудної клітки; хребта, кісток і суглобів при травмах, запальних процесах, новоутвореннях, метастазах.

Тривалість стандартної процедури сканування – менше 30 секунд. За допомогою такого обстеження також можна візуалізувати органи та тканини, які не показує рентгенографія: печінку, нирки, селезінку, підшлункову залозу. Встанов-

АНАЛОГІВ НЕ ІСНУЄ

лення на нашій базі державної установи «Східний державний центр олімпійської підготовки з легкої атлетики» (ЦОП). Як зазначалося у постанові Кабінету Міністрів України, «створення ЦОП сприятиме формуванню сучасної моделі підготовки спортсменів високого класу, створенню оптимальних умов для охоплення широкого контингенту спортсменів резервного спорту, забезпеченню підготовки легкоатлетів для поповнення національної збірної команди України».

Природно, що вирішення таких амбітних завдань, які постали перед новоствореною установою, неможливе без сучасного науково-методичного забезпечення. Особливої актуальності проблема набувала і з огляду на те, що успішність легкоатлетів на престижних змаганнях була незадовільною: останній чемпіонат світу в Лондоні приніс національній збірній України лише одну срібну нагороду, а попередній – чемпіонат світу з легкої атлетики у 2019 р. та Олімпійські ігри у Токіо в 2020 р. Тому Федерація легкої атлетики України (ФЛАУ) за ініціативою першого заступника Міністра Мінмолодьспорту І. Є. Гоцула, який є Президентом ФЛАУ, запитала ректора СумДУ про можливість забезпечення медико-біологічного супроводу спортсменів фахівцями і науковцями університету.

Наявність у складі СумДУ потужного Медичного інституту, де працюють визнані фахівці в галузі спорту й медичної науки, а також розвиненої структури ІТ-забезпечення й дозволили ректору відповісти на звернення ФЛАУ створенням згаданого Центру. Очолити його доручено доктору медичних наук **Юрію Атаману**.

— **На вирішення яких завдань напівлена робота цієї підструктури Медичного інституту?**

Коло таких завдань широке: вивчення характеристик спортсменів-олімпійців; розробка методик для досягнення та підтримки оптимального стану організму як під час тренувань чи змагань, так і впродовж відпочинку; вчасне виявлення соматичних та психологічних розладів, їх корекція та лікування; забезпечення повноцінного відновлення після перевантажень та фізична реабілітація; поширення знань серед тренерів і спортсменів-професіоналів стосовно інноваційних підходів у галузі спортивної медицини.

— **Чи є вже практичні результати?**

— Наприкінці минулого року ректором СумДУ та заступником виконавчого дире-

ктора ГО «Національний олімпійський комітет України» (НОК) Олександром Яковлевим підписано договір про надання послуг із розроблення та вдосконалення методики підготовки спортсменів національних збірних команд України щодо участі в Олімпійських іграх, юнацьких Олімпійських іграх та інших міжнародних змаганнях. Згідно з його умовами проведено комплексне поглиблене обстеження 28 спортсменів збірної команди України з легкої атлетики. Розроблені детальні рекомендації щодо медичних аспектів забезпечення тренувального процесу, а спортсменам, що потребували лікування чи реабілітації, надані відповідні послуги. Упродовж чотирьох місяців до роботи Центру залучено 32 співробітники СумДУ, зокрема з кафедр фізичної реабілітації та спортивної медицини, внутрішньої та сімейної медицини. Спільно з групою веб-орієнтованих інформаційних систем факультету ЕлІТ розпочато роботу над створенням інформатизованої бази спортсменів, вивчено особливості їхньої адаптації до незвичних клімато-географічних умов.

Членам збірної України забезпечено комплексний медичний супровід: виконані лабораторні та інструментальні обстеження, надані консультації психолога, лікувально-діагностичні послуги на базі Університетської клініки СумДУ. Усім спортсменам підготовлені відповідні документи для допуску до участі у змаганнях, надано обмінні карти. Для атлетів, що мали змогу проходити обстеження декілька разів, розроблено план заходів для корекції виявлених порушень (опорно-рухового апарату, серцево-судинної та дихальної систем, органічних та функціональних змін ШКТ тощо).

— **Хоча пройшло ще мало часу, як можна оцінили діяльність Центру?**

— Виконано лише перший проект із надання замовлених науково-методичних послуг, який отримав уже схвальні відгуки у НОК України. Позитивно оцінив якість послуг Центру й головний тренер із легкої атлетики Олександр Романюк (група стрибків та багатоборства) — зазначив, що тренерський колектив та спортсмени задоволені умовами, створеними для обстеження, лікування та реабілітації. Відзначають якість обслуговування, підкреслюють високі комунікативні якості та особистий чималий досвід у великому спорті наших співробітників. Зокрема спортивний лікар Світлана Абрамова входила до складу Олімпійської збірної з синхронного пла-

вання, професор Леонід Пилипей є тренером та членом президії Федерації легкої атлетики України, лаборант Катерина Радич — неодноразовий переможець всеукраїнських змагань зі спортивного танцю. Багато інших медпрацівників також мають спортивну кваліфікацію.

Розглядалася робота Центру також комісією з Мінмолодьспорту у складі державного секретаря міністерства Олега Немчинова, республіканського спортивного лікаря Андрія Горбаня, державного тренера з легкої атлетики В'ячеслава Тертишника. На їхню думку діяльність нової

підструктури Медінституту СумДУ відповідає державним стандартам у галузі спортивної медицини, а функціонуюча в університеті клініка — сучасним вимогам до лікувально-профілактичних закладів. За словами представників профільного міністерства, українська спортивна спільнота цінує ту увагу, яку приділяє наш заклад розвитку спорту в регіоні та державі. Спортсмени мають усе необхідне для перебування на зборах та змаганнях: медичне забезпечення, повноцінне харчування, умови для тренування, фізичної реабілітації, а наш легкоатлетичний манеж у зимовий період став безальтернативним варіантом проведення чемпіонату України з легкої атлетики в закритих приміщеннях.

Як зазначив представник Мінмолодьспорту Ігор Гоцул під час чергової зустрічі: «Гроші «йдуть» туди, де є ідея та, головне — система. У вас наявні всі чинники, тож будемо далі вести мову про впровадження задуманого у реальність. У СумДУ є всі можливості поєднати багато галузей — ІТ-технології, інженерію, медицину, механіку та інші — для досягнення поставлених цілей». Саме такий підхід дозволив створити Центр, аналогів якому в нашій державі немає. Він включений у практичну діяльність та складну, детально пропрацьовану й зручну логістичну систему з забезпечення всіх складових тривалого перебування спортсменів-олімпійців на зборах і змаганнях.

На фото: колектив Центру; ретельне обстеження.

ще піддається оперативному лікуванню», — зазначає директор Центру **Олександр Терновенко**. За його словами, ціни за обстеження в Університетській клініці є нижчими серед усіх комунальних закладів міста (детальніше з вартістю послуги можна ознайомитися за посиланням <http://clinic.health.sumdu.edu.ua/images/docs/0066.pdf>).

Новостворений Центр не лише якісно діагностує пацієнтів, а й дозволяє проводити наукові дослідження, набувати практичних навичок студентам, проходити підвищення кваліфікації лікарям. На цьому акцентує увагу головний лікар **Ірина Моїсеєнко** та розповідає про інші позитивні зрушення з часу нашої останньої зустрічі («Резонанс» писав про діяльність Клініки у травні 2017 року): «Крім Центру томографії, почала працювати лабораторія, відбулося розширення денного стаціонару, також тепер здійснюємо огляд іноземних студентів».

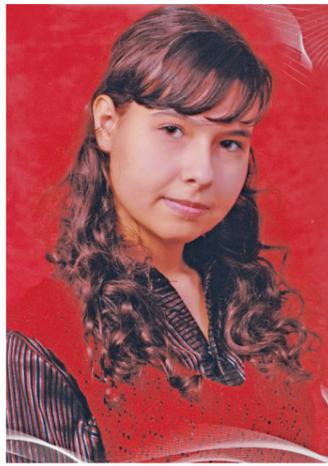
Нагадаємо, про інші послуги нашої Клініки та ціни на них можна дізнатися за посиланням <http://clinic.health.sumdu.edu.ua/index.php/uk/>, телефонами 0993630171, 0976456946 чи безпосередньо за адресою: перевулок Академічний, 9 (біля приміщення інституту бізнес-технологій «УАБС», вхід через арку).

■ «ALTER-EGO»

«МІЙ СумДУ – ЯСКРАВІЙ СВІТ ПОДІЙ...»

Відбулася церемонія нагородження переможців щорічного конкурсу віршів та художнього перекладу «Alter-Ego», що ушосте проводиться кафедрою германської філології нашого університету. Переможців визначали у 5 номінаціях, а саме: вірші українською мовою, вірші про СумДУ, художні переклади з англійської та німецької мов, вірші англійською / німецькою мовою.

Ірина СІПКО
(СумДУ)

Юлія ЧИМИРИС
(КУ ССШ №7
ім. М. Савченка)

За результатами оцінювання конкурсних робіт, проведеного висококваліфікованим журі, до складу якого входили: І. К. Кобякова – канд. філол. наук, професор, завідувач кафедри германської філології (голова журі); С. О. Швачко – д. філол. наук, професор кафедри германської філології та інші представники означеної кафедри – визначені автори, які посіли призові місця. Зокрема: вірші українською мовою – Юлія Чімирис (учениця КУ ССШ № 7, м. Суми), Ірина Сіпко (СумДУ), Анна Маліцька (Одеський національний університет імені І.І. Мечникова); вірші про СумДУ – Альона Шевченко (Медичний інститут СумДУ, саме рядок із її вірша став назвою цього матеріалу), Анастасія Юркова (СумДУ); художні переклади з англійської мови – Вікторія Ремішевська (Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова), Ярослава Немцева (СумДУ), Крістіна Барабаш (Політехнічний технікум Конотопського інституту СумДУ); художні переклади з німецької мови – Тетяна Мага, Ольга Однорал, Яна Мороз (усі СумДУ); вірші англійською/німецькою мовою – Світлана Ступіна, Альона Коваленко, Аліна Охріменко (усі СумДУ). Особливий приз за художній переклад зі староанглійської мови (уривку з поеми «Битва при Мелдоні») отримала Поліна Федорова (СумДУ).

Із вітальним словом до учасників конкурсу та гостей, присутніх на церемонії, звернувся ст. викладач кафедри журналістики та філології, член Національної спілки письменників України Василь Чубур.

Усі переможці отримали грамоти й подарунки.

Олена ЄМЕЛЬЯНОВА,
канд. філол. наук, доцент кафедри ГФ

ТІНІ

Розбий мені серце – найкраще, що можеш зробити.
Його лікувати від шрамів немає вже сил.
Звикати до світла, а потім у темряві жити
У цьому бездушному світі ламкою краси,

Де кожен із янголів майже рятує від болю.
Де тіні зав'язли в омані людських павутин.
Себе, уцілілу, зламати тепер не дозволю.
Я та, хто отримала прихисток у самоти.

Постукав у двері. Чекати обіймів чи зради?
Годинники цокають, стрілками ріжучи мить.
Ти – просто людина. У кожного знайдуться вади.
Не бійся розбити – це серце давно не болить.

ДЗЕРКАЛА

Ступати наївно босоніж по ваших словах
Я так не хотіла, бо й досі лишилися рани.
Дзеркала мої, що родились колись в небесах,
Так грубо розбиті на сни, на слова і кайдани.

Ковтнути б повітря, та ваше – потворне на смак.
Я ним задихаюсь. У ньому знайома отрута.
Здається смішним це? Зі мною щось може не так?
Ні, просто людьми очевидна безсмертність забута.

Розлитими фарбами чітко наведені шви,
Коли для шиття обирають обман замість нитки.
Дзеркала, які випадково отримали ви,
На ваших долонях мої залишають відбитки.

У ТУМАНІ

В тумані сивої пори, коли наливсь ячмінець ночі,
Приходять тіні з моїх снів і стиха дивляться у очі.
Нічого в погляді живого. Лиш докір втрачених надій.
То вічні путники зі мною – пекельні тіні моїх мрій,
Фантоми совісті удень, які вночі шукають волі.
Примари з пережитих днів стоять і плескають в долоні.
Така іронія життя. Нехай собі ідуть із миром...
Приречені на небуття, забуті Богом давні мрії!

ЗАЛІЗНЕ МІСТО ЧИ ЗАЛІЗНІ ДУШІ?

У нескінченних «повинен» і безкінечних «ти мусиш»
По місту блукають потвори, що мають «залізні» душі.
Тягнуть слів вагонетки, вже й спину собі надірвали.
Хмари тяжіють над нами: прокляття життєвої саги.

Все навколо із каменю. Пастка лінощів і зневірства.
Моє серце, як тісто, місяць руки сталевого міста.
Я не хочу більше сюди! Хто залишився, схаменіться!
Не гартуйте слова на війну, переможцям немає там місця.

ЗУСТРІЧ ІЗ ТОБОЮ

Давай зустрінемося з «прощай», а попрощаємось
зі «здрасстуй».

Життя-містична пектораль-залишить спогади про щастя.
Давай прощатись навесні, коли янтарні нектарини
Рожевим цвітом зацвіли... Давай прощатися із ними?

Лютневі грізні завірюхи, метелиці у вихрі ночі,
Давай зустрінемося узимку, сховаємося світ за очі.
Разом морози переждемо, усі незгоди й сніголоми.
Давай зустрінемося так, щоб не прощатися ніколи?

Уранці. Рано восени, коли старі розлогі клени
Багрянцем сонця налились, а вчора ще були зелені.
Улітку, коли сонця край промінням підить сьоме небо,
Удвох зустрінемося ми, немов ось так воно і треба!

– Що головне для коментатора?

– Існують стандартні вимоги: приємний тембр голосу, грамотна мова, випрацьована дикція, уміння невимушено триматись упродовж прямого ефіру. Також потрібно добре орієнтуватися в історії спорту, вміння швидко помічати деталі й аналізувати їх. Цьому сприяє постійна практика та любов до своєї справи. Скажімо, я з однаковим задоволенням коментував і футбольні матчі команди «Металіст», і зимовий та літній чемпіонати України з легкої атлетики (уже 3 роки поспіль). Досі не знаю, що мені ближче.

– Які секрети твого успіху?

– Мені лише 24, є куди рухатися. Студентам раджу якнайшвидше визначитися, «до чого лежить душа», та починати розвиватися в такому напрямі: якомога більше читати, займатися самоосвітою. Колосальне значення має знання іноземних мов. Зрозумів це, побувавши в закордонних відрядженнях. Визначальний фактор – бажання працювати, адже тільки праця може принести результат. Також потрібно вірити в себе та в те, що мрії здійснюються. Звичайно, якщо їм у цьому допомагати своїми діями.

Дмитро ПІНДРУС,
(ЖТ-61)

■ СПОРТИВНИЙ МАЙДАНЧИК

Вірити, що мрії здійснюються

Високі професійні досягнення наших випускників – кращий показник престижності СумДУ. Секретами успіху ділиться спортивний коментатор, журналіст телеканалу «Футбол» Дмитро Шпірко.

– Дмитре, коли почав мріяти про роботу спортивного журналіста?

– Найперша моя мрія – стати лікарем, адже тато хірург, мама має медичну освіту. Про кар'єру спортивного журналіста почав задумуватися аж у старших класах, коли зацікавився баскетболом. Радий, що мрія здійснилася.

– Дружив зі спортом у дитинстві?

– Так, 6 років займався футболом. Маю другий розряд із легкої атлетики (біг на 200 метрів), брав участь у чемпіонатах України. Досі дуже подобається баскетбол, тому часто граю у вільний час.

– Як починав кар'єру?

– Усе почалося з Сумського обласного державного телебачення (зараз канал називається «UA:SUMY»). Туди запросили на третьому курсі навчання

на кафедрі журналістики та філології. Погодився, бо хотілося здобути практичні навички. Працював неповний робочий день, адже, крім фахового навчання, була й військова кафедра. Пам'ятаю, як виходив читати спортивні новини: сорочка, краватка, піджак... військові штани та чоботи. Звісно, глядачі такого курйозу не бачили, а от оператори,

режисери, колеги! Чудові часи! Свою школу я заклав саме там.

– Далі «СТС»?

– Так, туди запросили вже як спортивного журналіста, дали карт-бланш на створення програми. Так з'явилася «Арена Чемпіонів». Думаю, це найкращий спортивний тижневик Сумщини за останні 10 років. Багато аналогічних відгуків чую й тепер.

– Потрапити на такий престижний канал, як «Футбол» дуже складно. Як удалося?

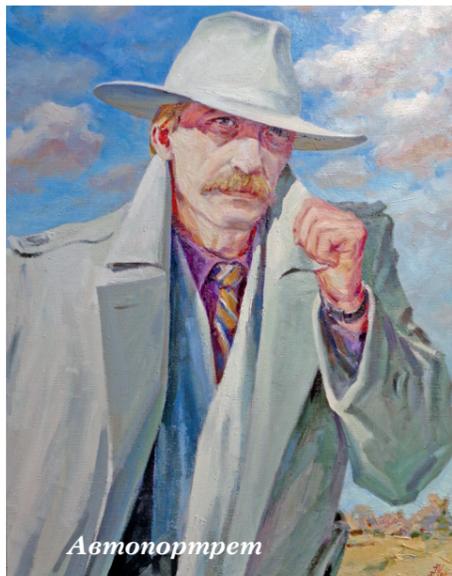
– Справді. Надсилав резюме, але деякий час відповіді не отримував. Потім усе ж запросили на співбесіду, за результатами якої узяли на трьохмісячний випробувальний термін і лише після цього уклали контракт. Працювати тут було моєю давньою мрією, тому зусилля того варті.

«РАЙСЬКА КРАЇНА»

ОЛЕКСАНДРА ЧЕРЕДНИЧЕНКА

Для заслуженого художника України Олександра Чередниченка «Райська країна» – це неповторна внутрішня категорія. Саме під такою назвою в літературній виставці СумДУ відбулася його персональна виставка.

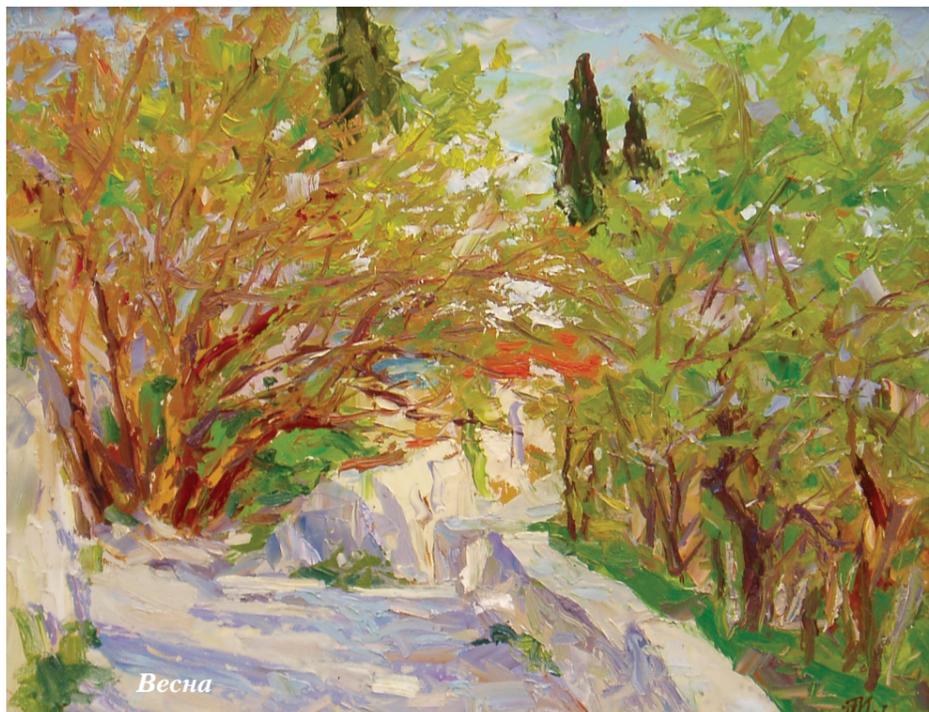

Автопортрет

Ранок

рямі натюрморти, портрети, камерні та панорамні пейзажі. Реалістичність зображуваного забезпечується глибиною та фактурністю мазків, що досягається нанесенням фарб за допомогою мастихіна – шпателя. Здається, елементи картинної композиції справжні: ідентичні на дотик, мають запах, звук, смак. Мистецтвознавець Надія Юрченко відзначає оригінальне та водночас виважене поєднання кольорів, багату палітру відтінків, емоційність та урочистість робіт: «Автор майстерно надає певного настрою, багато уваги приділяє колористичному вирішенню, передаючи масштаби ви-

Весна

раного мотиву з повітряною перспективою, що ніби подих збиває від баченої краси».

Творчому успіхові передувало навчання в художньому училищі та Харківському художньо-промисловому інституті, роки наполегливого шліфування вмінь і навичок. Олександр Чередниченко – лауреат премій Сумської обласної ради в галузі образотворчого мистецтва (2001) та Сумського земляцтва в м. Києві ім. М. Макаренка (2006), Всеукраїнського конкурсу «Мистецтво як інвестиція» у номінації «Пейзаж» (2011), нагороджений також грамотами Президента України (2002) та Міністерства культури і туризму (2004, 2010). Його роботи прикрашають приватні колекції України та країн Європи, Азії, Америки, Австралії. Секрети майстерності редакція дізнавалася з перших вуст.

працювати (із ним чи без нього), тоді все вдасться. Краса завжди навколо нас, треба лише навчитися її бачити й відчувати.

– Що порадите початківцям?

– Моє правило: малюй, як в останній раз, наче можливості взяти пензля до рук більше не буде, вкладай усю душу, вміння, насагу, ентузіазм... Чим більше сил інвестуєш у роботу, тим більше енергії повертається, окрилює та живить тебе. Початківцю життєво необхідно знайти власний стиль. Для цього замало знань із основ живопису – потрібно безперервно пізнавати себе.

Роботи художника можна переглянути у Шосткинському, Конотопському, Роменському (Сумська область), Лозівському (Харківська область) краєзнавчих музеях, Державному музеї-квартирі П. Тичини (м. Київ). У квітні триватиме

Соняшники

– Олександр Миколайовичу, що головне для художника?

– Працьовитість, а правильніше сказати – трудоголізм. Мистецтво вимагає повної самовіддачі та постійного творчого росту. Важливо любити те, що робиш, жити ним; шукати нові форми, методи, стилі, техніки, невинно піднімаючи власну планку.

– Де знаходите натхнення?

– Чекати натхнення – справа вкрай непродуктивна, швидше – гарне виправдання лінощам. Потрібно наполегливо

персональна виставка робіт О. Чередниченка в київському Будинку художника, а 18 травня стартує виставка його робіт у Сумському обласному художньому музеї ім. Н. Онацького. Митець запрошує університетівців її відвідати.

Редакція «Резонансу» й колектив кафедри журналістики та філології, на якій він викладає, вітають

Олександра Миколайовича з 60-річчям!

УВАГА!

До участі в конкурсі запрошуються студенти та інші учасники всіх вікових категорій, для яких Сумський державний університет став віхою в житті. Якщо Ви захоплюєтеся фотографією і бажаєте, щоб Ваші роботи побачили та оцінили сумчани, надсилайте їх на адресу tvurrog-lyad@media.sumdu.edu.ua до 10.05.2018 року. Кінцева мета конкурсу – проведення фотовиставки

«СумДУ. Твій погляд...». Урочисте відкриття відбудеться у приміщенні Конгрес-центру СумДУ (м. Суми, вул. Покровська, 9/1) 25 травня 2018 року о 16.00.

Теми для робіт:

- 1) «СумДУ. Твій погляд на історію».
- 2) «СумДУ. Твій погляд на навчання».
- 3) «СумДУ. Твій погляд на викладача».
- 4) «СумДУ. Твій погляд на відпочинок».
- 5) «СумДУ. Твій погляд на спорт».

Обов'язкова умова конкурсу – роботи мають відображати реальні життєві ситуації (бажано в динаміці), у яких центральними фігурами є Університет і його відвідувачі (студенти, викладачі, співробітники, гості).

Безперечним плюсом будуть емоційні фотографії. Світлина мають бути якісними (роздільна здатність знімка – не менше 250 пікселів/дюйм), виконаними будь-яким фотоапаратом або сучасним мобільним пристроєм. Назви файлів повинні містити прізвище автора та назву фотографії.

Запрошуємо до участі в конкурсі! За детальною інформацією звертайтеся: https://t.me/bm_mc_group <https://www.facebook.com/MediaSumDU/> www.youtube.com/channel/UC4wbtMrZDvq-UUxMYIjmmGQ

«РЕЗОНАНС»
газета Сумського державного університету
«REZONANCE»
Sumy State University Press

Реєстраційне свідоцтво СМ №020
Перший номер газети вийшов у світ 29.10.1991.

Обсяг – 2 друковані аркуші,
приведені до 8 полос формату А-3.
Віддруковано: ПБКФ «МакДен»,
м. Суми, вул. Тополянська, 16.
Адреса редакції:
м. Суми, вул. Римського-Корсакова, 2,
корпус «Г», кімнати: 1107, 1110.
Телефони: 68-78-50; 33-02-25.

Шеф-редактор **Олена Ткаченко**
Редактор **Василь Чубур**
Коректор **Олена Федяй**
Відділ інформаційно-редакційної діяльності
Більше новин на сайті sumdu.edu.ua
Електронний архів газети
<http://sumdu.edu.ua/rezonans>

Автори фото:
Людмила Дудченко,
Сергій Малюк,
Світлана Пилипенко